

3.2 SIVISTYSTOIMI

Sivistystoimen tulosalueet ovat sivistystoimen hallinto, varhaiskasvatus, perusopetus, lukiokoulutus, hyvinvointi, kirjasto ja vapaa sivistystyö.

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1–3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00030010 SIVISTYSTOIMIALA							
TOIMINTATUOTOT	971 225	466 360		466 360	155 408	-310 952	33,3
TOIMINTAKULUT	-9 357 586	-9 651 643		-9 651 643	-2 145 457	7 506 186	22,2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-8 386 361	-9 185 283	0	-9 185 283	-1 990 049	7 195 234	21,7
Poistot ja arvonalentumiset	-22 562	-1 459		-1 459	-2 912	-1 453	199,6
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-8 408 923	-9 186 742	0	-9 186 742	-1 992 961	7 193 781	21,7

Katsaus 1.–3. kk. toimintaan sekä tavoitteiden ja määrärahojen toteumaan

Varhaiskasvatuksen toiminnan kehittäminen aloitettiin Varhaiskasvatuksen järjestämissuunnitelman työstämisellä. Järjestämissuunnitelman tuotetaan vuosille 2024–2028. Suunnitelman tavoitteena on ratkaista varhaiskasvatustoiminnan peruskysymyksiä lapsimäärän vähenemisestä johtuviin kysymyksiin. Ratkaisuja haetaan mm. seuraaviin asioihin: vuoroahoito, johtamisjärjestelmä, henkilöstömitoitus, tila kysymykset jne. Varhaiskasvatuksessa poissaolot ovat olleet merkittäviä. Henkilöstön jaksaminen on myös koetuksella.

Perusopetuksessa toimintaa on lähdetty kehittämään tuen oppilaiden näkökulmasta. Tähän kehittämistyöhön liittyy johtamismallin, tiimimallin sekä erityisopetuksen kehittäminen. Suunnitteilla joustavan perusopetuksen aloittaminen. Tulevan lukuvuoden valmistelut työjärjestyksien ja rekrytointien osalta ovat edenneet hyvin. Poissaoloja on ja henkilöstön jaksaminen on koetuksella. Perusopetuksen kehittämisellä haetaan myös helpotusta henkilöstön kokemaan kuormaan.

Lukio koulutuksessa muutettiin painotusta kohti kansainvälisyyttä sekä yrittäjyyttä. Yhteishaun tuloksia saatiin ja ensisijaisia hakijoita oli 26 opiskelijaa. Tämä on hyvä määrä. Näistä 7–9 opiskelijaa ovat kansainvälisiä.

Hyvinvoinnin nuorisotoimen vastuualueella aloitti vuoden alusta nuortentyöpaja Reppu. Alkuvuonna on suunniteltu nuortenpajan toimintasuunnitelmaa sekä järjestetty nuorisolain mukaista nuortentyöpajaa. Nuorisopalveluita vahvistettiin yhdellä nuorisotyöntekijällä, jonka toimenkuvaan kuuluu myös ehkäisevän päihdetyön sekä HVA:n kanssa tehtävä yhdyspintatyö. Työ on lähtenyt hyvin käyntiin ja nuorisotyötä on myös vahvistettu mm. junnunuokkareilla. Liikuntatoimen osalta vuoden alusta aloitettiin liikunta- ja ulkoiluapaikkojen toiminnallisuuden määrittely.

Kirjastossa toiminta on ollut palvelusuunnitelman mukaista. Hallinnollisesta näkökulmasta on valmistauduttu pitkäaikaisen kirjastotoimenjohtajan eläköitymiseen ja pyritty rekrytoimaan uutta kirjastonjohtajaa. Rekrytointi ei onnistunut ja tällä hetkellä selvitetään, määrätäänkö sivistysjohtaja hoitamaan tehtävää 1.4.2023 alkaen.

Soisalo-opiston toiminta on toteutunut palvelusuunnitelman mukaan

3.2.1 Sivistystoimen hallinto

Palvelusuunnitelma:

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on toimialaan kuuluvien palveluiden järjestäminen ja kehittäminen sekä hyvien edellytysten luominen tehtävien hoitamiseen.

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00030100 Sivistystoimen hallinto							
TOIMINTATUOTOT		150		150		-150	
TOIMINTAKULUT		-183 253		-183 253	-42 668	140 585	23,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	-183 103	0	-183 103	-42 668	140 435	23,3

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1/4
Edistetään henkilöstön työhyvinvointia yksikkökohtaisilla työhyvinvointisuunnitelmilla sekä huomioidaan henkilöstön osaamisen kehittyminen vastuualueiden koulutussuunnitelmilla.	Yksiköissä toteutetaan työhyvinvointikyselyt syksyn 2022 aikana ja vastuualueilla tuotetaan koulutussuunnitelmat.	Sairauspoissaolojen määrä. Työhyvinvointikyselyn tulokset.	Sivistystoimen yksiköissä toteutettiin työhyvinvointikyselyt ja niiden pohjalta tuotettiin yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat. Koulutussuunnitelmia varten kerättiin tieto henkilöstön koulutustarpeista.
Varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle laadukas lapsen ja nuoren kasvu- ja koulupolku.	Tarkastellaan mm. kasvu- ja koulupolun nivelvaihteita, luodaan/päivitetään nivelvaiheisiin toimintamallit.	Seurataan nivelvaiheiden onnistumista ja tarpeen mukaan nivelvaihemallia muokataan.	Sivistystoimen johtoryhmässä on aloitettu tarkastelu nivelvaiheista ja mahdollisista kehittämiskohteista.
Kuntalaisten palvelut tuotetaan eri-ikäisille lähellä ja laadukkaasti	Vastuualueilla määritellään, mitä on laadukas palvelu kuntalaisen näkökulmasta. Pyritään toteuttamaan määritelmän mukaista palvelua.	Vastuualueittain sopivissa kohdin tehdyt kyselyt.	Varhaiskasvatuksessa on tarkasteltu laatua järjestämissuunnitelmatyön ohessa varsin laajasti. Perusopetuksen laatua tarkastellaan myöhemmin.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit, talousarvio 2023:

Talousarviovuotta 2023 saattaa haastaa monihäiriötilanne mm. valmistavan opetuksen laajuus, valmistavasta opetuksesta yleisopetukseen siirtyvät lapset ja nuoret, varhaiskasvatuspaikkojen riittävyys maahantulon näkökulmasta sekä henkilöstön resilienssi. Taloudellisesta näkökulmasta riskejä ovat valmistavan opetuksen tarve ja laajuus, varhaiskasvatuspaikkojen ja tilojen tarpeen kasvu, henkilöstön kuormittuminen monihäiriötilanteen ja yleisen työnkuormittavuuden vuoksi sekä useiden palveluiden järjestäminen yksittäisten työntekijöiden voimin.

Riskien tilanne, toteuma 1.–3.kk.

Riskit eivät ole toteutuneet

3.2.2 Varhaiskasvatus

Palvelusuunnitelma:

Varhaiskasvatuksen tehtävänä Joroisissa on tuottaa hyvälaatuista, paikkakunnan ominaispiirteisiin parhaiten soveltuvaa varhaiskasvatusta, asiantuntevaa esiopetusta sekä joustavia, perheiden tarpeisiin vastaavia avoimen varhaiskasvatuksen palveluja. Yhteistyössä huoltajien kanssa luodaan lapsen kokonaisvaltaiselle kehitykselle suotuisa kasvuympäristö.

Varhaiskasvatusta toteutetaan päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodissa, perhepäiväkodeissa ja avoimen varhaiskasvatuksen palveluina, joita ovat säännöllinen ryhmätoiminta lapsiperheille sekä perheohjaus. Lisäksi varhaiskasvatukseen kuuluu lasten kotihoidon tuki.

Esiopetusta järjestetään kirkonkylällä ja Kuvansissa varhaiskasvatuksen toimintana.

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1–3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00030501 Varhaiskasvatus							
TOIMINTATUOTOT	316 306	178 030		178 030	94 372	-83 658	53,0
TOIMINTAKULUT	-2 669 797	-2 710 616		-2 710 616	-645 408	2 065 208	23,8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 353 491	-2 532 586	0	-2 532 586	-551 036	1 981 550	21,8
Poistot ja arvonalentumiset	-2 481						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 355 972	-2 532 586	0	-2 532 586	-551 036	1 981 550	21,8

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1/4
Varhaiskasvatuspäällikkö tekee tukeen liittyvän hallintopäätöksen kuukauden sisällä siitä, kun huoltajien kanssa on keskusteltu lapsen tuen tarpeesta.	Hyvä ennakointi ja yhteistyö ryhmän henkilöstön ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan välillä	Huoltajien kanssa käydyistä keskustelusta varhaiskasvatuspäällikön tekemään hallintopäätökseen käytetty aika.	Tuen päätökset: - aikaraja toteutui 9 kpl - aikaraja ei toteutunut 1 kpl
Lapset puheeksi-keskustelusta muotoutuu toimiva työkalu varhaiskasvatuksen henkilökunnan ja perheiden yhteisen ymmärryksen lisäämiseksi. Lapset puheeksi – keskusteluja käytäisiin kaikkien varhaiskasvatuksen perheiden kanssa.	Lapset puheeksi-keskustelua tarjotaan jokaiselle perheelle. Henkilökunta ja huoltajat arvioivat LP-keskusteluja ja niistä lapselle ja perheelle koituvaa hyötyä kirjallisesti syksyllä 2023.	Käytyjen LP-keskustelujen määrä/varhaiskasvatuksessa oleva perhe	(Syksyllä 2022 pidettyjen LP-keskustelujen määrä 112/148.) Seuraavat keskustelut Vasu-keskustelujen yhteydessä syksyllä 2023.
Jokaisessa varhaiskasvatuksen tiimissä on syys- ja kevätkaudella yksi	Tyhy-iltapäivät ja -illat suunnitellaan hyvissä ajoin ja niiden toteutuminen	Toteutuneet tyhyiltapäivät ja -illat.	Kevätkauden tyhyt pidetty tai suunnitteilla.

tyhyiltapäivä ja jokaisessa yksikössä yksi tyhyilta.	varmistetaan hankkimalla tarvittaessa lisähenkilökuntaa iltapäivän ajaksi. Henkilökunta arvioi kirjallisesti tyhytoiminnan vaikutuksia työhyvinvointiin.	Kyselyn tuloksien läpikäyminen ja niistä keskusteleminen tiimeissä ja koko työyksikön palaverissa.	Kysely syksyn tyhyjen jälkeen.
--	---	--	--------------------------------

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit, talousarvio 2023:

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi ovat henkilöstön vaihtuvuus, lasten ja perheiden lisääntyneen tuen tarve, pätevien sijaisten heikko saatavuus, turvallisten- ja terveellisten varhaiskasvatustilojen puute sekä valitsevan maailmantilanteen tuomat yllättävät muutokset esim. lasten määrässä.

Riskien tilanne, toteuma 1.–3.kk.

Alkuvuodessa henkilökunnalla on ollut useita pitkiä sairauslomia, kahdella työntekijällä sairauslomien jälkeen työskentely on jatkunut osasairauspäivärahalta, joka on aiheuttanut jatkuvaa henkilökunnan järjestelyä sekä runsaasti sijaisten tarvetta. Kirkonkylällä jo ennestään täysiin lapsiryhmiin uusien lasten sijoittelu on vaatinut lapsiryhmien uudelleen järjestelyä. Henkilöstön järjestelyä on aiheuttanut myös pankin väistötilan sisäilmaongelmat. Uusien tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien lasten vuoksi on jouduttu kirkonkylällä lisäämään henkilökuntaa puolikkaalla lastenhoitajalla.

3.2.3 Perusopetus

Palvelusuunnitelma:

Perusopetuksen tehtävänä on antaa laadukasta ja monipuolista yleissivistävää opetusta sekä kasvattaa vastuulliseen yhteistyöhön ja hyviin vuorovaikutustaitoihin. Perusopetuksen tulosalueeseen sisältyvät erityisopetus ja ostettu erityisopetus, APIP-toiminta ja perusopetuksen projektit.

ERITYISOPETUS JA OSTETTU ERITYISOPETUS

Erityisopetusta järjestetään jokaisen oppilaan henkilökohtaiset tarpeet huomioiden. Joroisten kunnassa toimii viisi erityisopettajaa. Kolme heistä toimii lukuvuoden 2022–2023 erityisluokanopettajina ja kaksi laaja-alaisena erityisopettajana. Neljä erityisopettajaa toimii yhtenäiskoulussa ja yksi Kuvansissa. Lisäksi osa koulunkäynninohjaajien työpanoksesta on erityisopetuksen kustannuspaikalla. Erityisopetusta ostetaan myös tarpeen mukaan muilta kunnilta, kuntayhtymiltä, valtiolta ja joissakin tapauksissa sairaanhoitopiireiltä.

APIP – TOIMINTA

Toiminnan tarkoituksena on tarjota lapselle koulupäivän jälkeen turvallinen ja lapsen kasvua tukeva ympäristö, jossa hän voi ammattitaitoisen ohjaajan valvonnassa viettää vapaa-aikaansa.

PERUSOPETUKSEN PROJEKTIT

Perusopetuksen projektien/hankkeiden avulla kunta pyrkii vastaamaan opetushallituksen ja opetusministeriön asettamien painopistealueiden kehittämiseen. Joroinen on saanut valtion erityisavustusta seuraaviin hankkeisiin: Kerhotoiminnan kehittämiseen, lukutaidon- ja lukemisen kulttuurin edistämiseen yläkoululla, sekä koronan vaikutusten tasoittamiseen. Perusopetuksen hankkeena aloittaa syksyllä uusi kestävän kehityksen hanke ”Ympäristöagentit 2030”.

Vastuuhenkilöt: Yhtenäiskoulun ja lukion rehtori, vastuuopettaja ja Kuvansin koulunjohtaja

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1–3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00031050 Perusopetus							
TOIMINTATUOTOT	212 635	199 286		199 286	23 130	-176 156	11,6
TOIMINTAKULUT	-4 744 263	-5 008 699		-5 008 699	-1 088 606	3 920 093	21,7
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 531 628	-4 809 413	0	-4 809 413	-1 065 476	3 743 937	22,2
Poistot ja arvonalentumiset	-18 622				-2 547	-2 547	-100,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 550 249	-4 809 413	0	-4 809 413	-1 068 024	3 741 390	22,2

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1/4
Yhteisöllisyyden lisääminen kouluyhteisössä	Erilaisten tapahtumien, retkien, ja yhteisten tilaisuuksien järjestäminen. Oppilaiden osallistaminen tapahtumien järjestelyissä.	Toteutuneet tapahtumat, retket ja tilaisuudet. Lukuvuosiarviointi sekä oppilaskyselyjen analysointi ja tarvittavat toimenpiteet.	Erilaisia yhteisiä tapahtumia, tilaisuuksia ja retkiä järjestetty.

	Kartoitetaan oppilaiden toiveita kyselyn avulla		
Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin kehittäminen; oppilaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin parantaminen	Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuutta pitää syys- ja kevätkaudella yksi tyhyiltapäivä ja yksi tyhyilta.	Toteutuneet tyhyiltapäivät ja -illat. Työhyvinvointikyselyn läpikäyminen ja sen tuloksista keskusteleminen tiimeissä ja koko työyhteisön palaverissa.	Erilaisia yhteisiä tapahtumia, tilaisuuksia ja retkiä järjestetty.
Kestävä kehityksen huomioiminen koulun arjessa	Perusopetukseen laaditun ympäristökäsikirjan toimeenpano. Ympäristöagentit 2030-hankkeen toteuttaminen.	Lukuvuosiarviointi sekä lukuvuoden aikana järjestettävät MOK-oppimiskokonaisuudet	Hanketyöntekijä en edistänyt käsikirjan jalkauttamista.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit, talousarvio 2023:

Koronan tms. aiheuttamat haasteet, erilaiset rajoitteet voivat edelleen haitata normaalia työskentelyä. Lisäksi Venäjän sodan aiheuttama pakolaisuus sekä globaalit vaikutukset.

Riskien tilanne, toteuma 1.–3.kk.

Riskit eivät ole toteutuneet

3.2.4 Lukio-opetus

Palvelusuunnitelma:

Lukio antaa opetussuunnitelman mukaisesti opiskelijoille laajan yleissivistyksen ja jatko-opintokelpoisuuden sekä elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Lukio antaa opiskelijoille edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen sekä auttaa opiskelijoita tasapainoiseksi ja toiset huomioonottavaksi ihmiseksi. Joroisten lukio on aktiivinen yhteistyössä ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Lukio järjestää yrittäjäkasvatusta ja tarjoaa urheilulinjoja.

Vastuhenkilö: Yhtenäiskoulun ja lukion rehtori ja vastuupettaja

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1–3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00032000 Lukio-opetus							
TOIMINTATUOTOT	51 699	5 700		5 700	512	-5 188	9,0
TOIMINTAKULUT	-794 860	-771 864		-771 864	-182 867	588 997	23,7
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-743 161	-766 164	0	-766 164	-182 355	583 809	23,8

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1/4
Lukion näkyvyyden kasvattaminen	Tuotetaan materiaalia paikallislehtiin, sosiaalisiin medioihin ja kanaviin. Pyritään tekemään paremmin lukion toimintaa näkyväksi myös yhtenäiskoulun puolella ja erilaisissa tapahtumissa	Esimerkiksi toteutetut tapahtumat, erilaiset artikkelit yms. paikallisissa julkaisuissa. Sosiaalisen median mittaaminen/ tavoitettavuus.	Opiskelijat ovat ylläpitäneet ja tuottaneet sisältöä lukion IG-tilille ja TikTok-tilille. Erasmus-vierailusta juttua paikallislehdessä.
Henkisen hyvinvoinnin lisääminen	Toteutetaan yhdessä oppilaskunnan kanssa erilaisia tempauksia, tapahtumia ja tarvittaessa koulutusta, joiden avulla parannetaan henkistä hyvinvointia lukiossa	Oppilaskunta toteuttaa alkuvuodesta kyselyn opiskelijoiden joukossa, kartoittaen opiskelijoiden tarpeita. Vastaavanlainen kysely toteutetaan henkilökunnan parissa.	Erilaisia tempauksia ja kilpailuja on järjestetty. Hankkeiden kautta on ollut asiaan liittyviä koulutuksia ja tapahtumia.
Henkilöstön hyvinvoinnin kehittäminen.	Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuutta pitää syys- ja kevätkaudella yksi tyhyiltapäivä ja yksi tyhyilta. Työhyvinvointikysely	Toteutuneet tyhyiltapäivät ja -illat. Työhyvinvointikyselyn läpikäyminen ja sen tuloksista keskusteleminen tiimeissä ja koko työyhteisön palavereissa.	Hyvinvointisuunnitelmaa päivitetty ja tehty yhdessä.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit, talousarvio 2023:

Koronan tms. aiheuttamat haasteet, erilaiset rajoitteet voivat edelleen haitata normaalia työskentelyä. Lisäksi Venäjän sodan aiheuttama pakolaisuus sekä globaalit vaikutukset.

Riskien tilanne, toteuma 1.–3.kk.

Riskit eivät ole toteutuneet

3.2.5 Hyvinvointi

Palvelusuunnitelma:

Hyvinvointipalvelut sisältävät liikuntatoimen, nuorisotoimen, etsivän nuorisotyön, nuorten työpajan, kulttuuritoimen ja museon. Liikuntapalvelut luovat edellytyksiä ja mahdollisuuksia kuntalaisten aktiiviseen ja liikkuvaan elämään. Nuorisopalveluilla tuetaan nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistetään aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistumista sekä parannetaan kasvu- ja elinoloja. Kulttuuripalveluiden tavoitteena on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa sekä ylläpitää museotoimintaa. Nuorten työpaja siirtyy 1.1.2023 työllisyysyksiköstä nuorisotoimeen ja ehkäisevä päihdetyö sosiaalitoimesta sivistystoimeen.

Joroisten kunta pyrkii edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestämään asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Hyvinvointipalveluiden tehtävänä on tarjota kuntalaisille hyvinvointia tukevia ja lisääviä vapaa-ajan palveluja.

Joroisten hyvinvointikertomus ja –suunnitelma linjaavat kunnan hyvinvoinnin ja terveyden (HYTE) edistämisestä vuosille 2021–2025 kokoamalla yhteen kunnan terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät tiedot, vertaa niitä verrokkikuntiin ja linjaa hyvinvointivajeista HYTE-työn tärkeimmät painopisteet vuosille 2021–2025:

- Pääteiden käytön ehkäisy
- Turvallisuuden vahvistaminen
- Terveellisten elämäntapojen edistäminen
- Osallisuuden vahvistaminen

Kunnille otetaan vuoden 2023 alusta käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuuden lisäosa, HYTE-kerroin.

Vastuhenkilö: Hyvinvointipäällikkö

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1–3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00035500 Hyvinvointi							
TOIMINTATUOTOT	71 815	79 317		79 317	36 292	-43 025	45,8
TOIMINTAKULUT	-422 032	-536 761		-536 761	-99 623	437 138	18,6
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-350 217	-457 444	0	-457 444	-63 331	394 113	13,8
Poistot ja arvonalentumiset	-1 459	-1 459		-1 459	-365	1 094	25,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-351 676	-458 903	0	-458 903	-63 695	395 208	13,9

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1/4
Liikuntapalvelut tukevat ja lisäävät kuntalaisten hyvinvointia ja toimintakykyä.	Järjestetään monipuolisia liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohde- ja ikäryhmät huomioon ottaen. Annetaan liikuntaneuvontaa. Tuetaan kolmannen sektorin tuottamia harrastusmahdollisuuksia.	Ohjattujen ryhmien ja osallistujien määrä. ILOLLA-hanke yhdessä liikuntatoimen kanssa. Myönnettyjen avustusten määrä.	Ohjattuja ryhmiä oli 14 ja osallistujia 130–150/viikko. Pohjois-Savon Liikunta ry:n hallinnoima ILOLLA-hanke käynnistyi vuoden alussa. Avustuksia myönnettiin 8 kpl.
Nuorisopalvelut tukevat ja lisäävät	Nuorille tuotetaan matalan kynnyksen palveluita ja	Nuorisotila- ja nuorisovaltuustotoiminta.	Nuorisotila- ja nuorisovaltuustotoiminta

nuorten hyvinvointia ja vaikuttamis-mahdollisuuksia.	tilatoimintaa lähipalveluna. Etsivä nuorisotyöntekijä tavoittaa jokaisen nuoren, joka hänelle on ilmoitettu. Nuorten työpaja auttaa pajalla olevia nuoria löytämään kunkin elämäntilanteeseen sopivan ratkaisun yksilöllisen ohjauksen avulla.	PARent-tilastointijärjestelmä. PARty-tilastointijärjestelmä.	toteutui suunnitelman mukaisesti. Uutena toimintamuotona käynnistettiin junnutoiminta. Etsivässä nuorisotyössä oli kahdeksan nuorta ja nuorten työpajatoiminnassa kuusi nuorta.
Kulttuuripalvelut tukevat ja lisäävät kuntalaisten hyvinvointia.	Järjestetään kulttuuritoimintaa, ylläpidetään kulttuuriperintöä ja kehitetään kyliä.	Kulttuuritoiminta. Museon toiminta. Kylien toiminta.	Oltiin mukana kulttuuri kuulolla-verkostossa ja pidettiin yhteyttä kyliin. Museon toiminta käynnistyy kesällä.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit, talousarvio 2023:

Nuorten työpajatoiminta ja ehkäisevä päihdetyö siirtyvät sivistystoimen alle, jolloin riskinä voi olla se, että kunnalla ei ole riittävästi resursseja toteuttaa toimintaa. Joroisten työpajalle on myönnetty valtionapukelpoisuus 1.11.2021 lukien, mutta uuden toiminnan myötä valtionapukelpoisuus arvioidaan uudelleen.

Riskien tilanne, toteuma 1.–3.kk.

Riskit eivät ole toteutuneet

3.2.6 Kirjasto

Kirjastotoimi pyrkii osaltaan takaamaan hyvin toimivat lähipalvelut kunnissa sekä osallistumaan savolaisen verkostomaisen kirjastoyhteistyön luomiseen, keskiössä savolainen kirjastoasiakkuus. Toimintaa ohjaavat laki yleisistä kirjastoista ja kunnan strategia ja niiden mukaiset tavoitteet.

Vastuhenkilö: Kirjastotoimenjohtaja

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00034000 Kirjastotoimi							
TOIMINTATUOTOT	318 771	3 877		3 877	1 101	-2 776	28,4
TOIMINTAKULUT	-623 850	-333 197		-333 197	-86 265	246 932	25,9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-305 079	-329 320	0	-329 320	-85 164	244 156	25,9

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1/4
Kulttuuritapahtumat ja muut tapahtumat lisäävät kuntalaisten hyvinvointia.	Järjestetään tapahtumia yhteistyössä kunnan muiden toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa sekä kehitetään edelleen omatoimisen toiminnan malleja.	Kirjastossa järjestettävien tapahtumien määrä. Osallistujien määrä.	Tapahtumia 3 ja osallistujia 190.
Asukkaiden monipuolisen lukutaidon tukeminen. Monipuolinen lukutaito on keskeinen edellytys aktiivisen kansalaisuuden toteutumiseksi.	Kirjasto opastaa tieto- ja viestintäteknologian käytössä. Henkilöstö osaamisen ylläpito	Digituen asiakaskäyntien määrä	Asiakaskäyntejä 18.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit, talousarvio 2023:

Kirjaston asiakaspalveluaika on haavoittuvainen nykyisellä henkilöstömäärällä.

Riskien tilanne, toteuma 1.-3.kk.

Riskit eivät ole toteutuneet

3.2.7 Vapaa sivistystyö

Palvelusuunnitelma:

Soisalo-opisto toimii Heinäveden, Joroisten, Leppävirran, Pieksämäen ja Varkauden alueella. Sen toimialat ovat vapaan sivistystyön koulutus (kansalaisopisto), taiteen perusopetuksen laaja oppimäärä (musiikkiopisto, musiikkileikkikoulu ja tanssikoulu) ja taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä (tanssikoulu, kuvataidekoulu, käsityökoulu, taideleikkikoulu ja musiikkikoulu).

Soisalo-opisto tarjoaa kaikenikäisille monipuolisia harrastus- ja opiskelumahdollisuuksia ja tätä kautta edistää yksilön hyvinvointia. Toiminta-alueita on koko Soisalo-opiston alue ja toimintaa Joroisissa on kirkonkylän ja Kuvansin lisäksi haja-asutusalueen kylillä.

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2022	TA 2023	TA muutos 2023	TA yht. 2023	Toteuma 1–3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00035000 Vapaa sivistystyö							
TOIMINTAKULUT	-102 785	-107 253		-107 253	-19	107 234	
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-102 785	-107 253	0	-107 253	-19	107 234	

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit/tunnusluvut	Toteuma 1/4
Soisalo-opisto tarjoaa kaikenikäisille monipuolisia harrastusmahdollisuuksia ja näin edistää kuntalaisten hyvinvointia.	Kansalaisopisto tarjoaa musiikkia, kädentaitoja, kuvataiteita, tanssia, liikuntaa, kieliä, teatteria, kirjallisuutta, kotitaloutta, tieto- ja viestintätekniikkaa sekä muuta koulutusta. Taiteen perusopetus on suunnattu ensisijaisesti lapsille ja nuorille.	Joroislaisten osallistujien lukumäärä	Soisalo-opiston opetukseen on osallistunut 406 joroislaista.

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit, talousarvio 2023:

Käyttäjäkunta vähenee kunnan ikärakenteen ja väestötappion myötä, jolloin osallistujia on vähemmän.

Riskien tilanne, toteuma 1.–3.kk.

Riskit eivät ole toteutuneet